

INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSIYALAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI

Egamberdiyeva Salima Rayimovna

QarMII dotsenti

salimaegamberdiyeva147@gmail.com

Sotivoldiyeva Maqsuda Abdumalik qizi

QMII 70410202 –Audit mutaxassisligi bo'yicha magistratura talabasi

To'rayev Xizir Nazar o'g'li

QMII 70410202 –Audit mutaxassisligi bo'yicha magistratura talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada investitsiya, investitsiya faoliyati, investitsiyalarning mazmun va mohiyati, investitsiyalarni kiritishning asosiy maqsadi va ahamiyati, investitsiyalarni boshqarishdagi asosiy vazifalar, investitsiyalarni auditorlik tekshiruvini takomillashtirishning ahamiyati yoritilgan.

Kalit so'zlar: Investitsiya, Investitsiya faoliyati, investitsiyalarni boshqarish, real investitsiyalar, moliyaviy investitsiyalar, intellektual investitsiyalar, investitsion loyiha

Kirish

Investor uchun mamlakatning investitsion jozibadorligini baholash, uning imkoniyatlarini hisobga olish muhim masala sanaladi. Bugungi kunda O'zbekistonda qulay investitsiya muhitini muntazam ravishda yaxshilab borishni ta'minlash ustuvor vazifadir. Bunda davlatning asosiy vazifasi kapital jalb qilish uchun qulay investitsiya muhitini yaratish va uning jozibadorligini oshirish bilan izohlanadi. Iqtisodiyotimizga kiritilayotgan investitsiyalarning yildan yilga o'sib borishida bir qator investitsion qulayliklar va qulay investitsiya muhiti shakllanganligini keltirib o'tish joiz. Erkin iqtisodiy zonalar, texnoparklar, kichik sanoat zonalarining tashkil qilinishi to'g'ridanto'g'ri chet el investitsiyalarini jalb qilishning asosiy omili bo'ldi.

Iqtisodiyot subektlarining iqtisodiy rivojlanishi va o'sishida mamlakatda olib borilayotgan investitsion siyosat muhim omil hisoblanadi va uning samarasi xo'jalik yurituvchi subektlarining ko'payishi, faoliyatdagilarining kengayishi yoki rekonstruksiya qilinishi bilan belgilanadi.

Har taraflama asoslangan, puxta o'yangan investitsiya qarorlarini investitsiyalarni moliyalashtirishning ishonchli manbalari bilan chambarchas bog'liqlikda qabul qilish zarurligi va xorij kapitalini jalb qilishning kengayib borayotganligini hisobga oladigan bo'lsak, hozirgi zamon moliya nazariyasi nuqtayi nazaridan investitsiyalarning iqtisodiy mazmuni va

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

mohiyatini olib berish, ularning eng muhim sifat tavsiflarini aniqlash g'oyat dolzARB masala hisoblanadi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili

Investitsiya faoliyat, investitsiya, investitsiyalar auditini turli iqtisodiy va ijtimoiy maktablar hamda ilmiy yo'nalişlar, shu jumladan, hisob va audit sohasi vakillari tomonidan ham tadqiq etilgan. Xususan, investitsiyalar auditi

O'zbekiston Respublikasining 2014-yil 9-dekabrdagi "Investitsiya faoliyati to'g'risida"gi qayta tahrirdagi qonunida investitsiyaga quyidagicha ta'rif berilgan: "Investitsiyalar qonun hujjatlarida taqilanmagan tadbirkorlik faoliyati va boshqa turdag'i faoliyat obektlariga kiritiladigan moddiy va nomoddiy ne'matlar hamda ularga bo'lgan huquqlar, shu jumladan intellektual mulkka bo'lgan huquqlar, shuningdek, reinvestitsiyalar" dir. [1]

O'zbekiston iqtisodchi olimlaridan D.G'.G'ozibekov va T.M. Qorialiyevlar investitsiyani «daromad (foyda) yoki ijtimoiy samara keltiradigan va tadbirkorlik, ishbilarmonlikning davlat tomonidan taqilanmagan faoliyatlariga jalb qilinadigan (sarflanadigan) barcha turdag'i mulkiy va intellektual boyliklar» [2]deb ta'riflaydilar.

Shu o'rinda yana bir ta'rifga ko'ra, «investitsiya iqtisodiy foyda, ijtimoiy va ekologik samara olish maqsadida bevosita bir yildan ortiq muddatga tadbirkorlik va boshqa faoliyat turlariga sarflanadigan moddiy va moliyaviy aktivlar umumiyligini tashkil etuvchi kapital va moliyaviy qo'yilmalar, shuningdek, ushbu jarayon bilan bog'liq mehnat resurslaridir». [3]

Investitsiyalarning mazmun va mohiyatini aniq olib berish uchun pul oqimlarining zamoni aviy va bo'lajak qiymatlaridan kelib chiqqan holda tahlil qilib borish maqsadga muvofiq. "Investitsiya faoliyati" tushunchasi negizida ko'rinib turibdiki, "investitsiya" atamasi yotadi.

Iqtisodiy atama va tushunchaga aylangan "investitsiya" so'zi dunyo mamlakatlari xalqlari leksikoniga lotin tilidan kirib kelgan. Lotinchha "investio" so'zi rus tiliga "украшать" so'zleri sifatida o'girilgan [4], bu rus so'zleri esa o'zbek tiliga "kiyintirmoq", "bezamoq" mazmuni bilan o'giriladi.

Hozirgi davrda "investitsiya" tushunchasi aksariyat hollarda keng ma'noda ishlatalmoqda. Iqtisod fanlarining turli tarmoqlarida, amaliy faoliyatning turli yo'nalişlarida investitsiyalashning maqsadlari, harakatlar yo'naliishi, sohalar xususiyatlari, safarbar etilish obektlari, harakat yo'nalişlaridan kelib chiqib va ahamiyatiga qarab «investitsiyalar» tushunchasi o'ziga xos ma'noda qo'llaniladi.

Moliya nuqtayi nazaridan ularning mazmun va mohiyatini aniq belgilash muhim vazifa hisoblanadi.

Investitsiyalar bo'lajak natijalarni qo'lga kiritish maqsadida mohiyatan hozirgi xarajatlarni bildiradi.

N.V. Igoshinining fikricha, «investitsiya pul mablag'larini, sarmoyani qayta yaratish, uni saqlab turish va kengaytirish yo'lida sarflashdir.

Eng umumiy ko'rinishda oladigan bo'lsak, investitsiya bo'sh pul mablag'larini moliyaviy va moddiy boyliklarning turli shakllariga sarflashdan iboratdir» [5]

M.X. Xodjayeva va bir guruh iqtisodchi olimlar investitsilarni quyidagicha tavsiflaydilar: "Bizning fikrimizcha, o'zining hozirgi qiymatini saqlaydigan yoki uni ko'paytiradigan ne'matlarnigina investitsiyalar deb hisoblash mumkin, aks holda ular harakatsiz «o'lik kapitalga» aylanadi.

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

Moliyaviy resurslar, ularni qo'yish va bu jarayon natijasida foyda olish bir-biri bilan uzviy bog'langan. Investitsiya qilishdan oldin resurslar jamg'ariladi, so'ngra ular foyda yoki ijtimoiy samara olish maqsadida qo'yiladi. Resurslar qanday bo'lishidan qat'i nazar ulardan foydalanish natijasini baholovchi mezon iqtisodiy samaradir.

Yuqorida aytib o'tilganidek, moliyaviy resurslar investitsiyalarning birinchi elementidir." [6].

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu maqolada xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy ishlari, ilmiy monografiyalari, o'quv qo'llanmalari va maqolalarini tahlil qilish, statistik tahlillari, jadvallarni analistik taqqoslash, guruhlash, miqdor va sifat ko'rsatikichlarni hisoblash, ularni bir-biri bilan solishtirish kabi uslublardan foydalanildi.

Tahlil va natijalar

Iqtisodiyotning investitsiyaga bo'lgan talabi, investitsiyaga yunaltiriladigan mablag'larning yetishmasligi investitsiya resurslaridan samarali foydalanishni taqazo etadi. Chunki qo'yilgan kapital mablag'idan samarali foydalanish natijasida ko'proq foyda olish mumkin. Investitsiyalarni kiritishning asosiy maqsadi faqat kapitalning hozirgi qiymatini saqlab qolishdangina iborat bo'lmay, qo'yilmalarning xavfsizligi, serdaromadligi va ularni ko'paytirishni (kapitallashtirishni) ham qamrab oladi.

Demak, investitsiyalarning asosiy maqsadi pul oqimlarining zamonaviy qiymatini saqlab qolish hamda ular natijalaridan kutiladigan bo'lajak qiymatlarni kapitallashtirishdir.

Investitsiyalarning iqtisodiy mazmuniga ko'ra quyidagi turlari mavjud:
real; moliyaviy; intellektual.

Real investitsiyalar korxona asosiy vositalarini vujudga keltirish va takror ishlab chiqarishga, shuningdek, moddiy ishlab chiqarishning boshqa shakllarini rivojlantirishga qo'shiladigan investitsiyalardir.

Buxgalteriya hisobida bu turdagи investitsiyalar kapital qo'yilmalar sifatida e'tirof etiladi.

Moliyaviy investitsiyalar qo'llanishiga ko'ra qisqa va uzoq muddatli bo'ladi.

Uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalar uzoq muomala muddatiga ega (12 oydan ortiq) aktivlarning sotib olinishiga oid investitsiyalardir.

Qisqa muddatli moliyaviy investitsiyalar o'zida muomala muddati 12 oydan oshmaydigan, yengil sotiladigan moliyaviy aktivlarning xarid qilinishiga oid investitsiyalardir.

Uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalarni hisobga olishning vazifalari quyidagilardir:

- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalarni va ular bo'yicha olingan daromadlarni o'z vaqtida va to'g'ri aniqlash;
- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalar uchun ajratilgan mablag'larni o'z vaqtida hisobdan chiqarishni ta'minlash;
- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalarni hisobga olishda BHMS ni keng qo'llash;
- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalardan olingan daromadlarni korxona moliyaviy natijalarida aks ettirilishini ta'minlash;
- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalardan olingan daromadlardan budgetga tegishli qismini amaldagi meyoriy hujjatlarga, Soliq kodeksining talabiga muvofiq to'g'ri hisoblashni tashkil qilish, budgetga tegishli qismini o'z vaqtida o'tkazishni ta'minlash;

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

- uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalar hisobiga kelib tushgan mablag'lardan korxonani kengaytirish, rivojlantirish va korxona jamoasi ehtiyoji uchun foydalanishni ta'minlash.

Uzoq muddatli moliyaviy investitsiyalarni buxgalteriya hisobida hisobga olishni yengillashtirish uchun ular quyidagi guruhlarga ajratiladi:

- qimmatli qog'ozlar;
- sho'ba korxonalariga investitsiyalar;
- qaram birlashmalarga investitsiyalar;
- qo'shma korxonalarga investitsiyalar;
- boshqa uzoq muddatli investitsiyalar.

Xo'jalik subektlari bilan uning tashqi va ichki manbalari o'rtaida investitsiya resurslarining eng samarali harakatini ta'minlash borasida qaror qabul qilish investitsiyalarni boshqarishdagi asosiy vazifa hisoblanadi. Shuning uchun moliyaviy investitsiyalar resurslari oqimini boshqarish investitsiya faoliyatini boshqarishdagi markaziy masala hisoblanadi.

Investitsiya faoliyatini boshqarish jarayonida subektni uchta izchil bosqichga ajratish mumkin: zarur axborotni yig'ish va toplash; uni audit va tahlil qilish; boshqaruvga oid investitsion qarorlar qabul qilish.

Bozor munosabatlari sharoitida buxgalteriya hisobi ichki va tashqi foydalanuvchilarga eng muhim ma'lumotlarni yetkazib beruvchi vazifasini o'tab, maqbul boshqaruv qarorlarini ishlab chiqishga ko'maklashadi, bunday qarorlar amalga tatbiq etilishi natijasida korxonaning ishlab chiqarish potensiali oshadi va raqobat bozorida uning mavqeyi ko'tariladi.

Biroq tezkor boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish hisobot yuritish tizimida mavjud bo'lgan va buxgalteriya hisobi hisobvaraqlari, hisob registrlari va hisobotlarida aks ettirilgan ma'lumotlarda umuman yetishmaydi.

Buxgalteriya hisobi moliyaviy investitsiyalarni hisobni yuritishning mustaqil obekti sifatida ko'radi. Bunday yondashuv xarajatlarni joriy asosiy faoliyat (ishlab chiqarish va muomala xarajatlari) bilan bog'liq xarajatlar va uzoq muddatli qo'yilmalarga bo'lish konsepsiyasiga asoslangan.

Ma'lumki, audit tekshiruvidan o'tkazishda moliyaviy hisobot amaldagi qonunchilik talablariga muvofiq tayyorlangani, buxgalteriya hisobi standartlariga mosligi, undagi ma'lumotlarning haqqoniyligi haqida axborot mavjud bo'lganida ham darhol investitsion qaror qabul qilish mumkin emas.

Olingan axborotni chuqr tahlil qilish yo'li orqali boshqarilayotgan obekt holati va uning rivojlanish tamoyillarini, amalga oshirilayotgan xo'jalik jarayonlari mohiyatini tushunishga erishiladi.

Faqat moliyaviy hisobot ma'lumotlari va boshqaruv «yuragi»ni tashkil etadigan buxgalteriya hisobida boshqa axborot manbalarini chuqr tahlil qilish yo'li bilangina to'g'ri boshqaruv, investitsion qarorni qabul qilish mumkin.

Mana shuning uchun ham auditor moliyaviy hisobot elementlarining haqqoniyligini aniqlagandan so'ng o'z ishini tugallamaydi, balki tahlil ishlarini amalga oshiradi.

Auditorlar moliyaviy hisobot haqida o'z fikrlarini bildirishdan oldin tekshirilayotgan xo'jalik subekti ishlariga chuqurroq nazar tashlashlari, uning faoliyatidagi kamchiliklarni aniqlashlari hamda moliyaviy yo'qotishlarning oldini olish va auditdan o'tkazilayotgan subektning bozorda barqarorligini mustahkamlashga qaratilgan tegishli tavsiyalarni ishlab chiqishlari zarur. Bunga esa ular, bizningcha, faqatgina iqtisodiy tahlil usullariga tayangan holda ish olib borsalargina erishishlari mumkin.

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

Boshqaruv nuqtayi nazaridan audit va moliyaviy tahlil qaror qabul qilishdan oldingi bosqich bo‘lib, uning maqsadi:

-boshqarilayotgan obekt holatiga to‘g‘ri baho berish va bu holatning talab qilinayotgan holatdan qanchalik farq qilishini ko‘rsatib berish; obektni amaldagi vaziyatdan talab qilinayotgan holatga o‘tkazish imkoniyatlari va yo‘llarini aniqlash; maqbul qarorlar qabul qilish uchun materiallar tayyorlashdan iboratdir.

Boshqacha qilib aytganda, investitsiyalarni boshqarish tizimida audit va tahlil axborot olish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish o‘rtasidagi oraliq joyni egallaydi.

Ular boshqaruv qarorlarini qabul qilish asosiy hisoblanadi, qaror qabul qilishning o‘zi esa boshqaruv tizimida yetakchi o‘rin tutadi.

Audit va moliyaviy tahlil axborot olish va investitsion qaror qabul qilish o‘rtasidagi oraliq bo‘g‘inni egallagani holda, birinchidan, xo‘jalik yuritish samaradorligini oshirish imkoniyatlarini aniqlash va undan foydalanish, ikkinchidan, boshqaruv qarorlarini ilmiy asoslash, uchinchidan, barcha boshqaruv vazifalarini bajarish, to‘rtinchidan, investitsiya mexanizmini takomillashtirish, beshinchidan, xo‘jalik subektlari xodimlarini iqtisodiy tarbiyalash quroli bo‘lib xizmat qiladi.

Mazkur investitsion siyosatni amalga oshirishdagi tadbirlarning to‘g‘ri yuritilishini ta’minlashda buxgalteriya hisobini zamon talabi darajasida va buxgalteriya hisobining milliy hamda xalqaro standartlari asosida yuritilishini tashkil qilish zarur.

Xulosa va takliflar

Auditorlik tekshiruviziz amalda to‘g‘ri hamda ilmiy asoslangan investitsion qarorlarni qabul qilish mumkin emas. Chunki:

- 1) investitsion faoliyatni boshlashdan oldin investitsion loyihaning qoplanishi va uning samaradorligini tahlil qilish zarur;
- 2) investitsion loyihani hayotga tatbiq etish mobaynida buxgalteriya hisobini tashkil etish va yuritish hamda rejada belgilanganidan haqiqatdagining farqini tahlil qilish zarur;
- 3) investitsion loyiha tugaganidan so‘ng buxgalteriya hisobi ma'lumotlari asosida audit tekshiruvi o‘tkaziladi, shu asosda investitsiya faoliyati bo‘yicha boshqaruv qarori qabul qilinadi.

Buxgalteriyadan olingan axborotni faqat chuqur tahlil qilish va auditdan o‘tkazish asosidagina xo‘jalik yurituvchi subektning investitsiya faoliyati natijalarini xolis baholash, kutilgan maqsadlarga erishish yo‘li orqali uni yanada rivojlantirish istiqbollarini ishlab chiqish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Рахмонкул, Джалилов. "ҚЎШИЛГАН ҚИЙМАТ СОЛИФИ БЎЙИЧА ИМТИЁЗЛАР ХИСОБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ." Gospodarka i Innowacje. (2023): 377-388
2. Раимова, М. Д., & Гуломхасанов, Э. М. (2022). МАРКЕТИНГОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В ТУРИЗМЕ. Scientific progress, 3(1), 475-479.
3. Raimova, M. D. (2021). ogli Makhhatov SI DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT PRIORITIES IN UZBEKISTAN. Journal of Central Asian Social Studies, 2(02), 160-168.
4. Ikramovich, R. Z., & Mirjalilovich, I. A. (2021, June). THE ROLE OF BANKING SERVICES IN ENSURING THE STABILITY OF THE BANK. In " ONLINE-CONFERENCE" PLATFORM (pp. 132-133).

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

5. Хасанова, Ю. М. (2023). РЕГИОНЫ И ИХ РОЛЬ В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ. *Экономика и социум*, (10 (113)-2), 831-836.
6. Муртазаевна, Х. Ю. (2021). МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЁТ БАРҚАРОЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛарНИНГ АҲАМИЯТИ. *Журнал Инновации в Экономике*, 4(5).
7. Z.I. Ruziev, . (2022). THE ROLE OF TAXES IN THE FORMATION OF STATE BUDGET REVENUES. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 2(09), 58–65. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/eijmrms/article/view/23370>
8. Банковская система Республики Узбекистан в условиях цифровизации экономики... Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023. Материалы конференции ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РОССИИ: ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ В МЕНЯЮЩЕМСЯ МИРЕ Том 5.. 121-126
9. Yulduz Khasanova, & Hulkar Eshtemirova. (2023). FINANCIAL INNOVATIONS IN THE PROCESS OF DEVELOPING THE DIGITAL ECONOMY. Intent Research Scientific Journal, 2(3), 86–90. Retrieved from <https://intentresearch.org/index.php/irsj/article/view/55>
10. ПОВЫШЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА ЮМ Ҳасанова Gospodarka i Innowacje. 29, 189-195
11. Advantages of Developing Cashless Settlement AI Rakhmatullaev, ZI Ruziev, IB Normamatov Asian Journal of Technology & Management Research [ISSN: 2249–0892] 10 (01)
12. Murtazayev Nurbek Rashidovich, . (2023). DEVELOPMENT TENDENCIES OF THE NATIONAL FUND MARKET. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 3(02), 137–140. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/eijmrms/article/view/23070>
13. Djalilov, R. H. "Cameral management in the reform of administration and tax control. ISJ Theoretical & Applied Science, 01 (81), 472-477." 2020
14. PECULIARITIES OF THE ACTIVITY OF THE INSURANCE INFRASTRUCTURE IN THE MARKET OF UZBEKISTAN. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2024. Журнал GOSPODARKA I INNOWACJE. Страницы. Volume: 46 | 2024.Издатель https://www.gospodarkainnowacje.pl/index.php/issue_view_32/article/view/2457/2277
15. Преимущества и риски цифровизации экономики. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2024/1. Журнал Agro Ilm AGRAR-IQTISODIY, ILMIY-AMALIY JURNAL. Номер 98. Страницы 115-117. Издатель «NUR ZIYO NASHR» MCHJ bosmaxonasida chop etildi
16. THE SIGNIFICANCE OF REGULATORY INCOME IN THE SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT OF TERRITORIES IN UZBEKISTAN. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/12/19. Журнал American Journal of Pedagogical and

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

Educational Research. Номер ISSN (E): 2832-9791. Страницы 85-87. Издатель <https://www.americanjournal.org/index.php/ajper>

17. IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.Дата публикации 2023/12/10. Журнал EUROPEAN INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY RESEARCH AND MANAGEMENT STUDIES. Номер <https://doi.org/10.55640/eijmrms-03-1>. Страницы 48-57. Издатель Evropa
18. Ўзбекистон Республикасида хорижий инвестицияларни жалб этишнинг аҳамияти. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/12/2. Журнал Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси. Страницы 259-262. Издатель Маъмун академияси, 2023 й. – 280 б. – Босма нашрнинг электрон варианти - <http://mamun.uz/uz/page/56>
19. ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ И ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/11/10. Материалы конференции «Iqtisodiy taraqqiyot va samarali boshqaruvi: xalqaro tajriba, tendensiyalar va dolzarb masalalar». Том 3. Страницы 75-78
20. IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна.Дата публикации 2023/10/12.Журнал EUROPEAN INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY RESEARCH AND MANAGEMENT STUDIES.Номер VOLUME03 ISSUE12.Страницы 48-57.Издатель DOI: <https://doi.org/10.55640/eijmrms-03-12-10>
21. Преимущества и риски цифровизации экономики ҲЮ Муртазаевна Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси, 178-18
22. ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РОССИИ: ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ В МЕНЯЮЩЕМСЯ МИРЕ.Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации. 2023/1/27. Материалы конференции. Банковская система Республики Узбекистан в условиях цифровизации экономики. Том 5.Страницы 121-126
23. РАЗВИТИЕ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ ҲЮ Муртазаевна Барқарор ривожланиш мақсадларига эришишда хотин-қизларнинг роли 1, 273-276
24. Salohiddinov Jaloliddin, & Samiyev Sardor Iskandarovich. (2023). Theoretical Basics of the Significance of Investment Projects in Financing Investment Activities. Diversity Research: Journal of Analysis and Trends, 1(2), 7–10. Retrieved from <https://academiaone.org/index.php/2/article/view/50>
25. ANALYSIS OF THE IMPLEMENTATION OF INVESTMENT ACTIVITIES AND ITS FINANCING AT THE OIL AND GAS ENTERPRISES OF UZBEKISTAN SS Iskandarovich Gospodarka i Innowacje. 30, 109-115
26. Iskandarovich, S. S. (2021). The Sources of Funding, Procedure and Challenges of Investment Activity at Oil and Gas Enterprises of Uzbekistan. International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development, 3(5), 77-84

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

27. Джалилов, Рахмонкул Хамидович. "ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА НАЛОГА НА ДОБАВЛЕННЮЮ СТОИМОСТЬ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ." *Gospodarka i Innowacje.* 46 (2024): 107-113
28. Джалилов, Р. Х. "ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА НАЛОГОВОЙ ЛЬГОТЫ." *Gospodarka i Innowacje.* 46 (2024): 114-121
29. Djalilov, R. H. "RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOLIQ IMTIYOZLARINI HISOBGA OLİSH MASALALARI." *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting* 4.02 (2024): 143-149
30. Djalilov, R. H. "SOLUTION OF PROBLEMATIC SITUATIONS IN ACCOUNTING FOR TAX BENEFITS." *Экономика и социум* 4-1 (119) (2024): 112-117
31. Kh, Djalilov R. "THE ISSUE OF ACCOUNTING FOR VALUE ADDED TAX IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY." *Экономика и социум* 4-1 (119) (2024): 118-122.
32. Джалилов, Р. Х. "ВОПРОСЫ ОРГАНИЗАЦИИ НАЛОГОВОЙ ПРОВЕРКИ В НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЕ." *Gospodarka i Innowacje.* 46 (2024): 99-106
33. Джалилов, Р. Х. "СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИНИ ҲИСОБГА ОЛИШ МАСАЛАЛАРИ." *Экономика и социум* 12 (115)-1 (2023): 1063-1069
34. Shuxratovna, Y. S. (2024). RAQAMLI VALYUTANI JORIY ETISHNING PUL-KREDIT TIZIMIGA TA'SIRI MASALALARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4, 131-141.
35. Yakubova, S. (2023). DIGITAL DEVELOPMENT AND THE NATURE OF DIGITAL ASSETS. *Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari*, 3(3), 56-63.
36. Egamberdiyeva, S. (2023). XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA QISHLOQ XO 'JALIGIDA AKTIVLARNI TASNIFFLASH VA ULARNING HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH. *Innovatsion texnologiyalar*, 52(04).